

יום שלישי ח' בסיון תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדרים - ב

1. אלו סוגי נדרים מצינו? [ר"ן]

- א. נדרי הקדש - שהוא מקדיש לבדק הבית או למזבח - יכול להקדיש רק מה ששלו ואיסורו כולל כל אדם.
 - ב. נדרי איסור - שאסר על עצמו דברים המותרים - יכול לאסור אפילו נכסי חברו עליו ואין איסורו לכולם.
- ונדרי איסור הם באחד משלושה דרכים:

- א. עיקר הנדר - 'דבר זה אסור עלי' והנדר חל מדאורייתא אף אם לא התפישו, אבל אם מתפישו צריך שיתפישנו בדבר הנדור ולא בדבר האסור. כגון: הרי כבר זה עלי כקרבן.
 - ב. כינוי - שבמקום 'קרבן' אמר 'קונם' 'קונח' 'קונס' - הרי הוא אסור כאילו אמר 'קרבן' עלי כבר זה. ונחלקו לקמן בגמרא - לר' יוחנן: לשון נכרים הם, ולריש לקיש לשון שבדו להם חכמים להיות נודרים בו. לר' יוחנן וודאי נחשב מדאורייתא: כיון שהנדרים נאמרים בכל לשון.
- ואף לריש לקיש נחשב דאורייתא: כיון שהרי כל הלשונות אינן אלא הסכמת אומה ולא גרעה הסכמת חכמים ז"ל מהסכמתם.

ג. ידות נדרים - שמתחיל במקצת דבורו של נדר, אלא שאינו גומר אותו ונחשב כאילו נדר כל הדבור כאדם האוחז כלי בבית יד שלו ומטלטלו כולו.

2. משנה - כל כינוי - היכן מועיל כינויים?

נדרים, חרמים: כגון חרק, חרך, שבועות: כגון שבותה, נזירות: כגון נזיק, פזיח.

3. אלו דוגמאות של ידות נדרים שנינו?

האומר לחברו מודרני ממך, מופרשני ממך, מרוחקני ממך, ומסיים: שאני אוכל לך, שאני טועם לך - ואע"פ שלא הזכיר להדיא לשון איסור - הנדר חל. מנודה אני לך - ר"ע היה חוכך בזה להחמיר.

4. מה הטעם שכאן הזכיר התנא את כל המקומות שמועיל בהם כינויים, ואילו בריש נזיר לא הזכיר?

משום שנדר ושבועה כתובים בתורה ביחד, הזכיר את שניהם וכיון שכך כבר הזכיר את כולם.

הטעם שכינויי שבועות לא שנה מיד אחר כינויי נדרים - כיון שחרמים דומה לנדרים בכך שאוסר החפצא עליו, לאפוקי שבועה שאוסר עצמו מהחפץ.

5. הגמרא מתקנת את לשון המשנה: 'כל כינויי נדרים כנדרים, וידות נדרים כנדרים'. ופירשו קודם את הנזכר האחרון: ידות. היכן עוד מצינו כך?

א. במה מדליקין ובמה אין מדליקין, אין מדליקין...

ב. במה טומנין ובמה אין טומנין, אין טומנין...

ג. במה אשה יוצאה ובמה אינה יוצאה, לא תצא אשה...

6. היכן מצינו שהתנא מפרש קודם את הנזכר הראשון?

א. יש נוחלין ומנחילין - היינו האב את הבנים, נוחלין ולא מנחילין - היינו האיש את אמו. ואלו נוחלין ומנחילין...

ב. יש מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן, כהן הדיוט שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול. מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן, כהן גדול שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט. ואלו מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן...

ג. יש טעונות שמן ולבונה, מנחת הסלת והמחבת והמרחשת, שמן ולא לבונה, מנחת נסכים. ואלו טעונות שמן ולבונה...

ד. יש טעונות הגשה [שיגיש הכהן את המנחה בקרן דרומית מערבית] ואין טעונות תנופה [כהן מניח ידו תחת יד הבעלים ומניף] - מנחת חוטא תנופה ולא הגשה, לוג שמן של מצורע ואשמו והביכורים. ואלו טעונות הגשה...

ה. יש בכור לנחלה [ליטול פי שנים] ואין בכור לכהן, [שיהא טעון פדיון], הבא אחר הנפלים וכן מי שלא היו לו בנים ונשא אשה שכבר ילדה.

בכור לכהן ואין בכור לנחלה, כגון שהיו לו בנים ונשא אשה שלא היו לה בנים. ואיזהו בכור לנחלה ואין בכור לכהן...

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)